

SEKCIJA RUDARSKIH PROJEKTANTOV PRI SRDIT-u

Datum: 12.11.2010

RS-Ministrstvu za gospodarstvo
Sektor za rudarstvo

Zadeva: **PRIPOMBE NA NOVE PRAVILNIKE**

V skladu s pobudo Ministrstva za gospodarstvo in SRDIT- a smo rudarski projektanti zbrali in uskladili pripombe na nove pravilnike, ki so nam bili posredovani v obravnavo. Najbolj podrobno smo pregledali Pravilnik o rudarski tehnični dokumentaciji, kateremu posvečamo tudi največ pozornosti.

PRAVILNIK o rudarski tehnični dokumentaciji

Splošno:

Pravilnik je za sprejetje neprimeren, ker v en koš meče tako izdelavo projektov kot drugo projektno in rudarsko dokumentacijo in zraven še merske knjige in rudarsko – geodetska merjenja. Prej smo za to imeli dva pravilnika, ki se s tem ukinjata, vendar je bila boljša rešitev dva pravilnika iz enega razloga – z rudarsko geodetskim merjenjem se ukvarja zelo malo podjetij in je zato bolje, da je ta dejavnost ločena in posebej precizirana.

Sestavljalci tako zakona in pravilnikov tudi evidentno ne poznajo druge zakonodaje, predvsem ZVO, ZGO, ZON in težav s katerimi se projektanti pri svojem delu ves čas srečujemo in imamo velike težave. Nenehno nam MOP in ARSO očitata, da naša zakonodaja ni usklajena z njihovo, zato z našimi projekti nikakor ali zelo težko pridemo skozi postopke, ki jih zahteva MOP (ureditveni načrti, sanacije, idejne rešitve, okoljevarstvena dovoljenja, naravovarstvena soglasja).

Po členih:

3. člen:

Niti v zakonu niti v pravilniku ni jasno opredeljeno kaj je to rudarski elaborat in kakšno vlogo ima. To poimenovanje se je kar tako od nekod pojavilo. Ali se bo zdaj vsaka dokumentacija menovala »***rudarski elaborat o tem in onem***« ali ne? Tudi ni jasno, komu so namenjeni in kam se bodo vlagali rudarski elaborati, katerih vsebina je opredeljena v tem pravilniku?

4. člen

Manjka **projekt za sanacijo že opuščenih ali doslej nelegalnih površinskih kopov** in posegov, ki evidentno izvirajo iz nekdanje rudarske dejavnosti – izkoriščanja mineralnih surovin, ne glede ali je bila legalna ali ne. Sanacijo predvideva novi rudarski zakon, vendar projekta za to tudi zakon ni opredelil, čeprav smo na to opozarjali! To je treba nujno popraviti in urediti in jasno napisati vsebino tega projekta.

Za pridobivanje projektnih pogojev, za okoljevarstvena in naravovarstvena dovoljenja in soglasja, za izdelavo OPN in OPPN se vse bolj potrebujejo **idejni projekti**, zato je treba idejni projekt nujno uvesti v pravilnik in v zakon in mu opredeliti vsebino. Na to smo že opozarjali, vendar se opozorilo še ni upoštevalo.

V 4. členu je treba torej nujno dodati:

- **Projekt za sanacijo že opuščenih ali doslej nelegalnih površinskih kopov,**
- **Idejni rudarski projekt (za potrebe ureditvenih načrtov, OPN in OPPN, ...),**

5. člen

Ta člen uvaja vrste rudarskih elaboratov, vendar se vsak od sedmih imenuje po svoje. Naj se to poenoti in se naj vsi imenujejo npr.

1. elaborat rudarskih merjenj,
2. elaborat rudniškega prostora,
3. elaborat o zalogah in virih mineralnih surovin,
4. elaborat izkoriščanja mineralnih surovin,
5. elaborat o kategorizaciji nevarnih pojavov,
6. elaborat o vplivih na okolje in
7. geološki elaborat v rudarstvu.

Seveda pa vsak tak elaborat vsebuje načrte, karte, dokumentacijo, obrazce, meritvene liste, dokazila, grafične prikaze, itd...

7. člen

Opis pričakovanih vplivov raziskovalnega oziroma pridobivalnega prostora na neposredno okolico z navedbo ustreznih ukrepov, ki ga postavlja 2. točka tega člena **ni preciziran** in s to se vleče skozi vse člene, kjer se zahteva tak opis.

Potrebno je podrobneje opredeliti vsebino tega opisa.

8. člen

Naj se točno navede, **kateri predpis za izdelavo projekta v digitalni obliki je treba upoštevati** ali pa se naj v ta pravilnik uvede **natančen postopek in vsebina**.

10. člen

V 1. točki je napačno navedena **naslovna stran ampak bi moralo biti prva stran splošnega dela**.

Nepotrebna je tudi izjava naročnika rudarskega projekta, da se strinja s tehničnimi rešitvami rudarskega projekta (3. Točka), ker zakon uvaja posebno potrjevanje projekta s strani tehničnega vodje ali pooblaščen osebe naročnika. To se potem po nepotrebem podvaja. Ali s podpisom te izjave ni potrebno potrjevanje projekta? Potrjevanje projekta se je uvedlo zaradi tega, ker naročnik večinoma ni strokovnjak, zato mora imeti za tako potrditev ustrezno strokovno osebo, kar pa pravilnik ne zahteva – kdo podpiše strinjanje s tehničnimi rešitvami?

11. člen

Izločiti je treba »okvirno lokacijo« iz 4. točke člena, saj ta v 2. točki zahteva popolno lokacijo.

V 5. točki zahtevana presoja vplivov na okolje ni precizirana in to se vleče skozi vse člene, kjer se presoja vplivov zahteva, predvsem pa to ni presoja ampak opis oziroma predvidevanje. Presojo vplivov na podlagi poročila o vplivih na okolje izvede pooblaščen institucija v skladu z ZVO in za prostore in obseg dejavnosti, za katere je to v uredbo ZVO-ja posebej predpisano, na podlagi podrobne analize stanja in ukrepov. **Izdelovalec pravilnika očitno ne pozna teh povezav**. Izloči naj se »presoja« in naj se zamenja z »opisom« ali »prognozo – napovedjo«. To urediti v vseh členih! 15. člen to pravilno rešuje v svoji 13. točki.

17. člen

Naziv »geosonda« je uveljavljen v ZGO, zato naziv »geokolektor« ni potreben.

19. člen

Kaj obsega »dopolnjena presoja o vplivih na okolje«? Kvečjemu dopolnjena napoved.

V tem členu je možno združiti tudi zahteve za vsebino projekta za sanacijo že opuščene rudarskega prostora, kakor navajamo v pripombah k 4. členu.

21. člen

Vsebina ekonomskega dela projekta ni usklajena z zahtevami ministrstva za ovrednotenje in plačevanje sanacije rudarskega prostora in dajanje bančnih garancij. Vsebino tega segmenta je treba precizirati.

3. poglavje pravilnika

Celotno 3. Poglavlje pravilnika od 24. – 55. Člena je treba izločiti in uvrstiti v poseben pravilnik, kot je bil doslej, torej v Pravilnik o rudarskem merjenju, merski dokumentaciji in rudarskih kartah. Iz vsebine členov se vidi, da izdelovalec tega pravilnika vsebine ni prilagodil, temveč jo je le prepisal iz starega pravilnika, saj v 3. poglavju, ki se imenuje "Tehnični del rudarskih elaboratov" pojasnjuje namen in vrste rudarskih merjenj, kalibriranje opreme, merske točke in podobno, kar ni tehnični del elaborate.

Ta del pravilnika je treba izdelati tako, da ostane v 3. Poglavju samo navodilo o tehničnem izgledu in tehnični vsebini posameznih rudarskih elaboratov, vsa druga vsebina, ki opredeljuje rudarsko – geodetska merjenja pa naj se izloči in uvrsti v poseben pravilnik. **Iz sestave pravilnika je jasno, da njegov izdelovalec ne pozna specifik rudarskih merjenj in njihove povezave z rudarstvom.**

Sklep:

Pravilnik po mnenju projektantov še ni primeren za sprejem in ga je treba dopolniti in spremeniti v skladu z našimi pripombami.

Poleg tega je potrebno izdelati poseben Pravilnik o rudarskem merjenju, merski dokumentaciji in rudarskih kartah kot je bil doslej.

PRAVILNIK o rudarski reševalni službi

Na pravilnik nimamo posebnih pripomb.

PRAVILNIK o rudarski knjigi in geoloških podatkih, namenjenih rudarstvu

Splošno:

Pravilnik je sestavljanka navodil o rudarski knjigi in o geoloških podatkih. Za to bi bila potrebna dva pravilnika. Za rudarsko knjigo posebej in za geološke podatke in njihovo zbiranje posebej.

16. člen

Ne strinjamo se s kakršnimkoli plačevanjem vzdrževanja rudarske knjige, saj koncesionarji plačujejo koncesnino in sanacijo in se naj stroški vodenja te knjige krijejo iz tega naslova.

V pravilniku ni nikjer navedena dostopnost in tajnost podatkov.

Sklep:

Pravilnik je treba pred sprejetjem urediti in popraviti v skladu z našimi pripombami.

PRAVILNIK o strokovnih izpitih s področja opravljanja rudarskih storitev

Na pravilnik nimamo posebnih pripomb.

PRAVILNIK o rudarskem tehničnem soglasju

9. člen

V odbor izvedencev morajo biti avtomatično vključeni zapriseženi sodni izvedenci rudarske stroke, ki so svoje izvedensko znanje že potrdili pred pristojno komisijo.

Sklep:

Pravilnik je treba pred sprejetjem urediti in popraviti v skladu z našimi pripombami.

PRAVILNIK o zagotavljanju varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del

3.člen

V 2. Točki je napačno navedeno zaporedje: **izjava o varnosti je sestavni del ocene tveganja in na obratno!**

9. člen:

Navedena je vsebina ocene tveganja in ne izjave o varnosti! To popraviti.

Sklep:

Pravilnik je treba pred sprejetjem urediti in popraviti v skladu z našimi pripombami.

PRAVILNIK o vrstah zahtevnih rudarskih del

Splošno!

Niti v zakonu niti v pravilniku nismo zasledili vzroka za uvajanje in preciziranje zahtevnih rudarskih del. Ta dela so bila v starem zakonu sicer omenjena, tako, da je lahko inšpektor na podlagi njihove ocene oprostil izvajanje določenih ukrepov ali dopustil vodenje rudarskih del osebam z nižjo strokovno izobrazbo, tega pa tu ni zaslediti.

Ali je ta pravilnik spet eden od privilegijev snovalcev novega zakona, da si bodo po sprejetju omislili posebne izpite za izvajanje zahtevnih del in si jih podelili najprej sebi potem pa nam drugim kasirali izobraževanje in zahtevali opravljanje dodatnih izpitov za projektante, revidente in podobno, kot je praksa iz ZGO?

Sklep:

Pravilnik po našem prepričanju ni potreben. V rudarstvu je tako malo nezahtevnih del, da samih zahtevnih del ni potreb no posebej precizirati, razen v primeru, ko se za nezahtevna dela lahko pričakujejo določene omilitve izobrazbe, dokumentacije dovoljenj in podobno.

PRAVILNIK o klasificiranju in kategoriziranju mineralnih surovin

Splošno:

Projektanti predlagamo, da se v pravilnik uvede člen, kjer bo dopusten izračun zalog mineralne surovine **brez kategorizacije in klasifikacije** na majhnih kopih (npr. velikosti pridobivalnega prostora do 1 ha in skupne količine zalog do 200.000 m³ v raščnem stanju in proizvodnji do 35.000 ton ali 20.000 m³/letno – kot dopušča tudi ZVO brez presoje vplivov) – samo enostaven skupen izračun količine zalog po profilih ali z računalniškim programom npr. global mapper ali drugi programi

Kot smo že večkrat predlagali, bi bila smiselna sprememba datuma izdelave – izračuna zalog na 1. januar naslednjega leta in ne na 31. december preteklega.

Predlagamo tudi izločitev iz pravilnika vseh mineralnih surovin, ki se pri nas v Sloveniji ne pojavljajo. Celoten pravilnik še vedno diši po obdelavi za ogromne površinske in druge rudnike v bivši Jugoslaviji, kakršnih pa v Sloveniji nimamo več.

Poleg tega bi bila smiselna uvedba digitalne izdelave elaborata zalog, tako kot je predvideno za rudarske projekte v pravilniku o rudarski tehnični dokumentaciji.

77. člen

Kot smo že pisali, je sedemčlanska komisija absurd. Rudarski projekt pregleda samo revident, pa je bistveno bolj zahtevna dokumentacija za izvajanje del po vseh plateh kot pa elaborat zalog. Elaborat

zalog pa pregleda strokovni pregledovalec, nato še dva recenzenta in nato še kup članov komisije. To je preveč administracije. Smiselno je, da se za rudnike z majhnimi zalogami, kot je predlagano v splošnem delu pripomb k temu pravilniku, zmanjša tudi število članov komisije, največ na tri, kar poceni in pospeši postopek.

Sklep:

Pravilnik je treba prilagoditi sedanjim razmeram in ne vleči s seboj ostankov preteklih časov. V kolikor želijo geologi precizirati različne svoje poglede na stroko, pa naj napišejo zakon o geološki dejavnosti.

Pripombe zbral in uredil:

doc. dr. Boris Salobir